

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/6118-207

21. november 2022

Tillegg nr. 32 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet med oppdrag 2022-038 om å utarbeide forslag til forskriftsregulering om opplæringstilbudet til de som ikke får læreplass

Oppdrag nr:	2022-038
Oppdrag:	Utarbeide forslag til forskriftsregulering om opplæringstilbudet til de som ikke blir rekruttert til læreplass
Frist:	Vurderinger og forslag til forskriftsregulering skal leveres i tide til at eventuell høring kan skje som del av oppdrag 2021-002. Tidsplan avklares nærmere med departementet.
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer.

Bakgrunn for oppdraget:

Kunnskapsdepartementet tar sikte på å legge frem lovproposisjon om ny opplæringslov for Stortinget våren 2023. Utdanningsdirektoratet (Udir) er i oppdrag nr. 2021-002 gitt i oppdrag å utarbeide forslag til forskrift til ny opplæringslov og forslag til endringer i forskrifter til friskoleloven (nå privatskoleloven). Etter foreløpig tidsplan skal Udir sende forslag til nye forskriftsregler på høring våren 2023. Etter avtale vil Udir forelegge utkast til nye forskriftsregler for KD i delleveranser i perioden frem mot høring.

Utgangspunktet for Udirs arbeid er gjeldende rett og høringsforslaget om ny opplæringslov som var på høring i 2021, men ved behov gis det ytterligere oppdrag i forbindelse med forskriftsrevisjonen.

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
videregående,
fagskole og
kompetansepolitikk

Saksbehandler
Grethe Daal
Berentzen
22 24 79 53

I høringsforslaget om ny opplæringslov er det i § 5-6 foreslått en *rett til læreplass eller anna tilbud på videregående trinn 3*. Etter forslaget kan departementet gi forskrift om opplæringstilbudet til de som ikke blir rekruttert til læreplass. Forslaget er nærmere beskrevet i høringsnotatet pkt. 42.6.5.

Bakgrunnen for lovforslaget er Meld. St. 21 (2020-2021) *Fullføringsreformen - med åpne dører til verden og fremtiden* der forslaget begrunnes med at det vil gi et tydelig signal til elever om at læreplass er målet, og at de som ikke blir formidlet til læreplass, også er sikret progresjon i opplæringsløpet. I meldingen beskrives overgangen fra vg2 til lære i det yrkesfaglige opplæringsløpet som et strukturelt hinder for at flere kan fullføre. Formålet med forslaget er å skape et mer sammenhengende yrkesfaglig opplæringsløp.

I Fullføringsreformen vises det til at dagens tilbud om vg3 i skole har vesentlige mangler. I anmodningsvedtak 1070 fra 1. juni 2021 ber Stortinget om at regjeringen, i samarbeid med partene, konkretiserer nærmere forbedringer av vg3 i skole. I høringsnotatet til ny opplæringslov og endringer i friskoleloven står det at departementet vil følge opp gjennom fortsatt dialog med partene i arbeidslivet og fylkeskommunene m.fl. for å sikre at opplæringstilbudet for dem som ikke får læreplass, forbedres.

Det er foreslått å ikke videreføre uttrykket ”i skole”, jf. gjeldende opplæringslov § 3-3 femte ledd. Departementet mener at uttrykket ”i skole” ikke bør videreføres fordi det kan gi et skjevt bilde av hva opplæringstilbudet for dem som ikke får læreplass, skal bestå av, se omtale i høringsnotatet kap. 42.6.5.2.

For å styrke arbeidet med kvalifisering og formidling til læreplass i videregående opplæring er det bevilget en satsning på 370 millioner kroner til fylkeskommunene i 2022. Målgruppen er både elever som allerede fra vg1 har en risiko for ikke å få læreplass, og elever i vg3 i skole som ikke har blitt formidlet til læreplass. Kunnskapsdepartementet viser for øvrig til tillegg nr. 8 til tildelingsbrev til Udir for 2022 med oppdrag 2022-019 om tilskudd til kvalifisering og formidling til læreplasser i videregående opplæring.

Beskrivelse av oppdraget:

Vi ber Utdanningsdirektoratet om å utarbeide forslag til forskriftsregulering om opplæringstilbudet til de som ikke får læreplass, jf. forslag til ny opplæringslov § 5-6.

Departementet ser særlig alvorlig på at mange opplæringstilbud for de som ikke blir formidlet til læreplass, kommer i gang sent i skoleåret. Mange elever får dermed et opphold i opplæringen sin og risikoen for frafall øker i denne perioden. Etter gjeldende forskrift til opplæringsloven § 6A-9 skal fylkeskommunen tilby søkeren opplæring i skole dersom søkeren ønsker det, og dersom de ikke kan skaffe læreplass innen 1. september. Departementet ber direktoratet særlig om å vurdere om, og eventuelt hvordan, forskriften bør regulere at også opplæringstilbud for de som ikke har fått læreplass, skal følge ordinær skolerute når det gjelder oppstart av tilbudet.

Departementet mener det fremdeles skal være et mål at alle som ønsker det, skal få læreplass i bedrift. Selv ved et bedre opplæringstilbud for de som ikke har fått læreplass, bør det som hovedregel jobbes for å få de som heller ønsker det, over i læreplass. Vi ber direktoratet om å vurdere om og hvordan dette bør reguleres i forskrift.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen og bygge på tilgjengelig kunnskapsgrunnlag og skje i dialog med partene i arbeidslivet og fylkeskommunene.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført, sendes beskjed om at oppdrag er utført og det som ev. skal leveres, til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no, Viil.Gombos@kd.dep.no, Frederik.Klaveness@kd.dep.no og Goril-Liland.Rongved@kd.dep.no

Vurderinger og forslag til forskriftsregulering skal leveres i tide til at eventuell høring kan skje som del av oppdrag 2021-002. Tidsplan avklares nærmere med departementet.

Med hilsen

Erik Blom-Dahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen